

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve. Egy évre... 10 fr.-kr. Fél évre... 5 fr. 50. Negyed évre... 3 fr. 50.

Egyes szám 5 kr. A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-ötven, 1864. szám. Dunaszer-vas, — a szerkesztőségbe bér-műve küldendő.

Előfizetési helyben: TRUBÓDI K. LAJOS és társ. OSÁTHY KÁROLY könyv-kereskedésben és a kiskönyvtá-riában KUTASI IMRE könyv-nyomdájában s a postahivatalok-nál.

DEBRECEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábon postai sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többes-kiadású hirdetések alk. sorozat a le-gyöcsöbbségű árértékű fel-tételtől minden kilométer bel-ki-utazásáért 30 kr.

Hirdetési díj: Négy hasábon postai sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többes-kiadású hirdetések alk. sorozat a le-gyöcsöbbségű árértékű fel-tételtől minden kilométer bel-ki-utazásáért 30 kr.

Kéziratok vissza nem adtnak.

Általános deficit.

Nem rég ideje még, hogy közoktatás-gyi miniszterünk Trefort Ágoston válasz-tóhoz intézett levelében rámutatott keres-kedelmi mérlegünk abnormális voltára. Töb-bet hozunk be az országba — mondá — mint a mennyit kiviszünk s ez tönkre fog-bontunk tenni, ha csak nem teremtünk ipart.

Akkor, midőn e levelet írta, az 1887-diki áruforgalmi statisztika adatai még nem voltak közé ként. Most már megjelentek azok is, s egy egész esztendői-eredményből ítéltük meg helyzetünket.

A tavalyi év lefolyása alatt 440 és fél millió forint értékű árut hoztunk be az országba, ellenben csak 406 millió forint értékű vittünk ki, 34 millió tehát az az összeg, melylyel a behozatal nagyobb a kivitelénél.

Hogy ez mire vezet, annak megítélé-sére nem kell valami rendkívüli fináncz-tudomány.

Az a gazda, a ki kevesebb értékű buzá, barmot stb. ad el, mint a mennyi értékű ruhaneműt, cipőt, edelstb. vásárol, s a ki ezt évről évre így gyakorolja, előbb-utóbb tönkremegy. Egy ideig folytathatja ezt tőkéje, földje rovására, az által, hogy adósságot csinál. De az sem tarthat mindig, lassankint a föld és tőke is elfogy, — lett légyen az bármilyen nagy.

S mint az ilyen gazda, úgy tesszük mi, az egész nemzet. A mit eladott buza, barom stb. fejében beveszünk, az nem tesz ki annyit, mint a mennyit évente bevásárlásokat csinálunk. Nem tesszük másként, hanem adósság-csinálás által. — Eladósodunk mint állam, mert kormányunk is egyre csúszja az államadósságokat s eladósodunk mint nemzet, mert mint kereskedelmi mérlegünk mutatja, összesség-ben többet költünk, mint a mennyi a jövedelmünk.

Azt mondják, Anglia is így tesz, an-nak kereskedelmi mérlege is passzív, az is többet vásárol, mint a mennyit elad. Igen, de Anglia helyzete egészen más, ott ez a viszony, mely nálunk a szegényedést mutatja, Anglia gazdaságából önként kölön kölcsön más nemzeteknél, s ezek után jövedelmet kap. A más országokban levő angol vállalatokból s az idegen országok-ban levő angol birtokokból roppant sok pénz ömlik Angliába. Ez az ország nemcsak abból a pénzből a mit elad, de óriási tőkék is jövedelmeket adnak, melyek máshol vannak elhelyezve. S Anglia népe többet költ, mint a mennyit eladott áru után bevesz, mert máshonnan is van-nak jövedelmei.

Hogy ismét hasonlított élünk, Anglia helyzete annak a gazdának helyzetéhez hasonlít, a kinek nemcsak birtoka van, de a takarékpénztárban is néhány száz ezer forint betétje, a mely kamatot hajt s Bécsben és Budapesten is van néhány háza. Az ilyen gazda több értékű ruhat, ételt, luxus-cikket stb. vehet, mint a mennyi értékű búzá, barmot elad. Mert hát futja a tőkéje után kapott jövedelem-ből. Nemcsak többet költ, de gyarapod-hatik is.

Magyarországnak azonban nincsenek sem tőkék, sem külső országokban levő válla-latai. Sőt van sok adóssága, melylyel a külföldieknek tartozik. Hogy tehát helyre-álljon a nemzet gazdálkodásában az egyen-súly, jóval kevesebbet kellene behoznunk, mint a mennyit kiviszünk, ahelyett, hogy 34 millióval többet hozunk be.

És ha megnézzük az egyes árukat specialisan, melyekért legtöbb pénz megy ki az országból, azt fogjuk látni, hogy azok egy nagy része luxus-cikk, a mely-eknek tehát könnyen csinálhatnánk meg-

takarításokat, a másik része pedig olyan, melyeket itthon gyárthatnánk, ha megre-mentenénk az ipart. Így p. o. selyemáru-kért 25 milliót adunk ki esztendőnkint a külföldre. Óriási pénz, a melyben bizony nagy megtakarításokat tehetnénk, ha csak egy kevésbé igénytelenebbek lennének asz-szonyaink. Gyapjúárukért kimegy évenként 52 millió az országból. Pedig ezek az áruk mind a mi nyers gyapjunktól készül-nek, melyet mi szállítunk a külföldre, csakhogy feldolgozatlan állapotban csak 21 milliót kapunk érte. Nem volna va-lami ördögös vállalkozás idehaza fenni és szőni fel azt a gyapjút, s 31 millió maradna meg az országban, egy olyan ország, melyből százezren tudnának ké-nyelmes egzisztenciát találni, a kik most idegen világrésekbe vándorolnak foglal-kozás és kenyér után. Len- és kenderárukért is 27 milliót fizetünk évente, pedig azt is megtermi a hazai föld kitűnő minőség-ben, csak fel kellene dolgoztatnunk. Va-laha így is volt ez. Nem kellett külföld-ről hozni a len- és kendervásznat, még mi adtuk el a külföld számára is. Csak igyekezet s eleinte erős állami segély kellene hozzá, hogy vállalatok létesüljenek, melyek el tudják látni az ország összes szükségletét.

Ha csak erre a néhány áru-ra lennének kellő tekintettel, ha ezenkívül csak pamut-fonó- és szövő gyárakat állítanának fel, helyrehozhatnák azt a nagy hiányt, a mely kereskedelmi mérlegünkben mutatko-zik. De hát fájdalom, e tekintetben nem történik semmi, éppen semmi.

— Belföldi hírek. — Vértanuk emlék-ünnepe. Székesfehérvár városi szerdán avatta fel a szabadságharc ottani hat vértanujának közadakozás útján emelt emléket. Mind a hat vértanú egyszerű iparos ember volt, kik mint nemzetőrök szolgáltak a haza ügyét és Budapesten az Újépületben végez-tettek ki. A körmek a „Hales-kertben” emelkedik a város felé eső szelen, nyitl magaslapon. Fekvése a legszebbnek mondható. Felső, egyszerű stílus omlasztó mauthauseni gránit s történelmi nevezetességű kődarab, a mennyiben egykor a Szent-István által Székesfehérvárott építtetett Mária-templom egyik oszlopát képezte. Az emlékoszlop alapkövei csakberényi kőből készültek. Rajtuk vannak bevésva a feliratok. A hat vértanú neveit külön kockákra vésték s mindegyik név alatt 1849 aug. 14. á. A vértanuk neve Havella Ferencz, Hübner András, Varga Mihály, Gáncs Pál, Kuczka Mihály, Ujez Ignác. A nevekkel ellátott kockák alatt a következő fel-irat: Emelet a hazafüli kegyelet, az 1848—49-ik évi övédelmi harc ezen áldozatainak. 1888. — A honvédelmi miniszter jubileuma. A kormányának a fővárosban időző tagjai szerdán a honvédelmi miniszterium palotában személyesen fejezték ki szerencse kívánataikat b. Fejérváry Gezának, katonás-kodásának negyvenedik évfordulója alkalmá-ból. Kora reggel Tisza Kálmán miniszterelnök összes ott levő minisztertársával üdvözölte a honvédelmi minisztert, ama kivánságának adva kifejezést: engedje meg a sors, hogy szolgálatait még számos éven át a legjob-ban egészségben a hazának és korának szentel-hesse. Tisztelettel a miniszterrel ezután a sa-ját ezrednek, a 46. közös hadsereggel ez-rednek hattu küldöttsége Halecky ezredes vezetésé alatt; utána pedig a 6. ezrednek egy küldöttsége Umanusky ezredes vezetésé alatt. Az ezred ez, a melynek köteleikében Fejérváry Geza báró a schleswig-holsteini háboruban magát annyira kitüntette. Szá-zával érkeztek az üdvözítő táviratok is, kö-ztük Rudolf örönörökös és több főherceg, va-lamint Haynald bíboros-érsek részéről is. A miniszter ezrede küldöttségének lakomat adott a Vadászúrtban. M a r a r o s z i g e t e n e hó 14-én pont 12 órakor delben roppant nagy vihar kerekedett a város és a közeli környék fölött, mely nagy pusztítást tett. — Szigetén tömérdek sok ablakot kiforgatott sarkaiból, fákat halomra döntött, a „Ma-lom-kert” mulató helyen százados fákat ketté tört. Nem egy házni a kerítést, palánkot felforgatta. A közlekedés félóra-ra megszűnt, mert először a felkavart por, aztán pedig a roppant szélvész állta útját embernek, állatnak egyaránt. I s m e t k i f o s z t o t t p é n z e l e v é l. A budapesti postaigazgatóságot teg-napelőtt Szegedről távirati uton arról érte-

sítették, hogy ott egy a Goldmann és Engel cégére címzett 1130 forint tartalmazó pénz-levelet sértetlenül átvettek, de mikor fel-bontották, pénz helyett a N. Fr. Fr. egy da-rabját s egy horvát nyelvű postautalvány darabját találtak benne. A pecsétek a levélben érintetlenek. Egy polgármester ö n g y i l k o s s á g a. Székesfehérváron Pripék Antal fényképez, ki egy ideig a polgár-mesteri tisztelet is viselte, ciankalival véget vetett életének. — C s a n á d y G y ö r g y kuriai tanácselnököt szélütés érte tegnap d. e. a kultuszminiszterium épületében, a hol Gönczy Pál államtitkár látogatta meg. Ma reggelre meghalt. — L e g e g e t t m e g y e h á z. Polipságon a város disze, az impozáns megyeház s az ezzel kapcsolatos feyház leégett.

— Külföldi hírek. A kiszabadult bellovai foglyokról. Dr. Pluharz, a Landler sógora, a ki rendkívüli buzgalommal járt utána, hogy a Bellovából elrablott osztrák-magyar alatt-valók visszanyerjék szabadságukat, most meg-érkezett Bécsbe és érdekes részleteket be-széli az egész regényes történetéről. — Mint mondja, julius nyolczadikától kezdve, mikor az emberrablás történt, a foglyok szakadatlanul barangoltak a hegyek közt. Neha oly közel voltak a katonasághoz, hogy egy erősebb kö-högés elárulta volna őket. Ilyenkor a rablók lövésre kész fegyverrel álltak a foglyok mel-lett, hogy a legkisebb gyanus hangra irtalom nélkül lelőjék valamennyit. Ezzel különösen Bindernek gyúlt meg a baja, a ki nagyon meghűtötte magát s folytonosan köhögött. Iszonyu kín állott ki egy alkalommal, hogy elfojtsa a köhögést, de lelki ereje győzött betegségén. A foglyok néha valóban borzalmas pillanatokat éltek át. Egy alkalommal vala-mennyien egy hid alatt voltak elrejtözve, mikor egy csapat katona vágatott át a hi-don. A rablók ekkor is lövésre készen tar-tott revolverekkel ügyeltek foglyaik minden mozdulatára. — A w a l e s i h e r c z e g szeptember folyamán meglátogatta Ferencz József császár-királyt, hogy a 12-ik huszár-ezred tulajdonosává történt kinevezéséért kö-szönetet mondjon. — A h a r c z i a s c s á s z á r. Frankfurtban, Vilmos császár jelen volt a Frigyes Károly emlékszóbor lelep-lezésénél. Ez alkalommal Vilmos császár kö-szönetet mondva az ünnepies fogadásért, a többi közt e szavakat mondá: Az idők já-rása komoly; Vilmos és Frigyes császárok, Frigyes Károly herceg és más nagy had-vezérek, kik segítettek megalkotni a biro-dalmat, nincsenek többé; de emléük élni fog örökké a német nemzet szívében. — A mint Brandenburg fiaí vaserővel és fárad-hatatlan szorgalommal teszik gyümölcsözővé a sovány földet, úgy vivta ki a harmadik hadtest a diadalt az ellenség fölött; de azt, a mit véghez vitt, az elhunyt hercegnek kö-szönheti. Arról so sem lehet, hogy azt, a mit kivittunk, ismét föladjuk; ez iránt csak egy véleményem uralkodik, és ez az, hogy inkább beveszünk oda mind a 18 hadtestünk és mind a 42 mil-lió lakos, semhogy csak egy kő is elvételessék abból, a mikivi-vatott.

A latin s görög.

Végre valahára! Bar igazán szárazkodás fog el bennünket azon a pipogyságon, hogy kell, hogy ebből a francia közoktatásügyi miniszter szövege lé-gyen és nálunk csak azután kezdhetik el az irtást az iskolai fejbe vert bölcseségnek egy ilyen czöplja ellen, mint aminő az az ósi tő-keletlenkedés a görög s latin nyelv tanításá-val, melyre az iskolaev zárta után már meg-mondtuk a magunk véleményét, hogy szép-szép a latin s görög nyelv, épp oly szép és gyönyörű, mint az indszanszkrit és a kínai nyelv és ahoz kötött öskultúra: de gyereke-inket szanszkritül és kínai nyelvre tanítani épp oly abszurdum volna, mint amilyen, hogy görög s latinul tanítsuk. Tessék ezekre külön specialis tanszékelt állítani az egyetemeken.

Végre szétküldték a kormány sugalmazá-sát is a vidéki lapok számára a latin ellen, ami arra szolgál, hogy a hangulatot prepa-rálja. Olyan tapogatózás-féle ez, hogy miként is hat a kormány illetlen szándéka, melynek elleneben bizony igaz, hogy nagyon sok még a kemény fej, melyről a czöplnak egyes szá-lait lementeni kell.

Hanem mégis, úgy látszik, azt itélik, hogy azok a kemény theoretikus pedagógiai hajasodott fejek túlerék s talán a czöplök, semhogy lehagnak vágni, inkább lehullanak tövestül.

Öszintén kívánjuk. Mert igazán meg vagyunk arról mi is győződve, hogy több kárt mivel az emberfaj szemlén az a bizonyos ferde pedagógia, a

mely minden áron ragaszkodik az ő klasszi-kus üdvösségéhez, mint a mennyi ma a klasszikus világról való teljes tudatlanság okozza.

Az a klasszikus mivelttség, üdvösség volt a XV., XVI-ik században, amikor az ebrödő új világnak kellett elsajátítani az ókor böl-cseségét, de ma, mikor minden tekintetben átalakultunk már, s mikor a pusztá tradíció-kon kívül mivel sem vagyunk többé az ó-korhoz köve, ma igazán ép oly abszurdum 10—15 éves gyerekek fejét ilyen elhetetlen, mert nem életbe vágó tudományokkal rontani, s pláne úgy, hogy fiktív tárgyat nyolcz esztendőn át; mintha szanszkrit vagy kínai nyelvre ok-tatnánk gyerekeinket.

Onnan maradt ránk ez az áldás, melyet a görög, s latin nyelv gyerekeikbe verése ma-lasztal mi reánk, hogy ez századok előtt, az újjáébredés korában, észszerű volt. Akkor iskolai programnak okos dolog volt, de az-tán a csökönys pedagógia máig is azt hitte, hogy a világ szellemi struktúrája azóta sem változott.

Nagyon igaza van a kormánypárti han-gulatsináló cikknek, midőn azt mondja, hogy a régi sablonokhoz ragadt pedagógia megbö-csáthatlan arroganciával követeli, hogy a gyakorlati élet szabványainak meghatározásá-nal az ő theoretikus felfogásának legyen első szava.

Mert csakugyan nem a mivelttebb nagy-közönség, hanem a vaskalapos pedagógusok erőszakolják a latin s görög nyelv tanítását. Erre mondja végre a kormány intencióit lep-lezgető cikk: hogy egyáltalában nem lehet elképzelni, hogy a gyakorlati élet szabványai-nak meghatározásában miért éppen a pedagó-gia szava legyen döntő, mikor a gyakorlati életről éppen a (mai) pedagógiaának van leg-kevesebb érintkezése, s rendezés füzetéséből az iskolák falain belül élven, mindössze is azt határozhatná meg, hogy a tanulók képessége mennyit bír, s hogy alkalmazandók a tanítás és a tanulás rendszerei, de hogy az életpa-szítás kívánalmainak meghatározása is őket illetné meg, azt határozottan kétségbe lehet vonni.

Már pedig ok maguknak vindikálják ezt, sőt göröcsösen ragaszkodnak ama felleveshez, amelynek semmi alapja, hogy ok nemcsak a tanítás és tanulás módozatainak mikénti al-kalmazására, hanem a tantárgyak meghatáro-zására is hivatva vannak. Sokkal üdvösebb volna, ha a pedagógus urak a „kaptafa mel-lett” maradvá, idejüket a tanulás és tanítás mikéntjének legbölcsebben való alkalmazhatá-sára fordítanák, s nem kontárkodnának bele abba, a mihez nem értenek: már t. i. hogy a gyakorlati élet a társadalomtól minék a ta-dásat követeli. Bizzák ezt a gyakorlati élet embereire.

Bármennyire tudósnak tetsző, de mégis nevétséges állítás az, — folytatja a cikk, — hogy a mai világnak, ha tudni akar, vissza kell menni tanulni az ó-korra, mintha azt az ó-kori tudást nem ezerszer javított és bőví-tett kiadásban reprezentálná a mai modern kor tudománya, s eo ipso, egy egy, az ó-kor tudását buvárdol embernek kellene lennie a mai világ mindazon szerencsétlen magzatának, ki tanulásra adja magát, nem pedig oly gyako-rlati szakembernek, ki tanulási idejét a mai kor ama előbbre haladt tudási feteleiknek megszerzésére szenteli, amely tudási fetele-tekben az összes emberiség létkorának tudása bennfoglaltatik. És miért menjen valaki az ó-korba tudást szerezni, ha a mai kor tuda-mányában minden tudás feltalálható, s a régi dolgok tudására nézve, nem buvár embernek, — tökéletesen elegséges a történelem.

Elmondva aztán azokat, amiket Lockroy, a francia miniszter a görög s latin nyelvek ellen beszélt: ilyen bölcseséget ereszt meg a kormánypárti szó. Már hiába, de csakis egy nagy nemzet minisztere mondhat ilyet. Mon-dana például egy magyar miniszter, őrzöngö-nek nyilvánítá őt legelőször a magyar sajtó, melyet a pedagógia varjúkórúga azonnal es-ugy meglepne, hogy a gyakorlati élet emberei nem igen juthatnának szóhoz.

Soh'se kenje másra, csak a saját erély-telenségére a közoktatásügyi minisztere a ma-ga vénasszonyos pipogyságot. Vénasszonyos, mert sokat beszél a miniszter, mind egy egy eszméről hallunk tudományos fecsegést, de egy ily üdvös változtatás megtevéséhez, mint a közpiskolai program átalakításába, ugyan nehezen fog.

Ha azt hiszi, hogy: mint minden új eszme harcászására, rá fognak kiáltani kigyót-bekát, de nem fogna elmulni két évtized, midőn az emberiség, az ő nyelv-ek lidércnyoma-sától megszabadulva s lélekzethez jutva, osz-lopot emelve emlékének, s nem mulnák el két évtized, hogy az ő nyelv-ek tanítása mellett kardoskodó mai doktrínák és theoretikusok

a szabadon léleklő világ örömjongását az ő ellenvetésükkel megzavarni nemcsak, hogy nem mernék, de az újabb tan apostolaivá szegődének, hogy kitűnjenek, mint ahogy most a pedantéria korszakában a vaskalaposságot tartják a tekintély-szerzés zálogának: — akkor a mi gyöngye ellenzéki szavunk is csak azt mondja rá, hogy úgy van, hálás lenne érte előbb-utóbb az ország.

Dehát a mi tanügyi reformjainkat csak úgy kell négatni, mint a rossz lovat. Lockroy-nak kell meglőnie a magát, hogy a miénk is lóduljon egyet.

Pedig hát nekünk anyai okunk sincs a latinhoz ragaszkodni, mint a francziának, mert nyelvünk nem is latin eredetű, hogy a t. mondhatnánk mint ők, hogy a saját nyelvök kultúrájáért érdemes a latint tanítani.

Nincs okunk Lockroyra várni, hogy ő szamarazza le a maga öszvérjéről a mi lovunkat.

HELYI HIREK.

* Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt kedden f. hó 21-én fog megjelenni.

* Ő felsége a király mai születésnapja alkalmából ünnepies színt öltött városunk. Az egyes középületek és magánlakásokon is nemzeti lobogó legett. — Reggel 8 órák a ref. nagytemplomban volt hálaadó isteni tisztelet, melyen részt vettek a megyei és városi összes tisztikar, pénzügyigazgatóság, törvényszék, járásbírósg stb. Imát n. n. e m e t h y Lajos lelkes ur mondott. Innen az impozáns menet a r. k. templomba vonult, a hol az ő s s z e s h o n v é d t i s z t i k a r i s megjelent. A misét Szakós Rezső prépost-plébános mondta fényes segédlettel. Délben a préposti lakban fényes díszebéd volt, melyre a helybeli notabilitások voltak hivatalosak. A r. kath. templomból az izraelita templomba vonult a menet egy része. — A „Biká”-ban szintén volt díszebéd, melyet a tisztikar rendezett.

* Kinevezés. Ő felsége a király születésnapja alkalmából kegyelemből és kivételesen soronkívüli előléptések voltak. A városunkban levő honvéd csapatokban Márton Imre ügyvéd szab. áll. százados lett; Grünvald Lajos főhadnagy. Jármy és Szegény huszár tiszthelyettesek, hadnagyok lettek.

* Egy uszorás, a ki nem uszorás. E czimhez hasonló két értelmű végzést hozott a helybeli kir. törvényszék csütörtöki ülésében, a mikor is Veisz Herman, egy kancaal, felszegyalu, dadogó beszédű sámsóni zsidó állott a törvényszék előtt, a kiről, egyik tanu vallomása szerint is „még a gyermek is tudta Sámsonban, hogy uszorás” s a kiről saját, megidézett „mentő tanuja” is úgy nyilatkozott egy alkalommal, hogy „ha akasztanák, én is huznám a kötelet.” — E visszatartó külső alak, megfelelő belsővel bírt s elég lelketlen volt szegény földmives embereknek 100, sőt több percentre kölcsönözgetni ki a pénzt. Így egy Bagdi Imre nevű sámsóni ember 125 frt kölcsönzött tőke után egy év alatt 135 frt kamatot, tehát 108%-et, (!!) Kiss Sándor 100 frt után egy év alatt 144 frtot, tehát 44%-et, (!!) Gut István 35 frt tőke után hetenkint 70 krt, s így egy év alatt 35 frt 40 krt, vagyis 101%-et, (!!) egy Bagdi István nevű földmives pedig 48%-et (!) fizetett. A törvényszék a vádlottat, daczára, hogy a vádlók készek voltak állításait esküvel is megpecsételni, s daczára Sárvári Lőrincz kir. ügyész lesújtó vádbeszédének, az uszoravég alól felmentette, azon indoklással,

hogy a vádlók közt voltak olyanok is, a kik a felvett pénzt kepeczkedésre használták fel s vádlóknak Veisz nem okozta „anyagi romlásukat,” holott pl. Bagi Imre vallomásában előadta, hogy „holt meztelenül” maradt s minden élelmet el kellett adnia, hogy vádlottat kiélgeithesse. — Ha ez sem anyagi romlás, akkor valóban nem tudjuk, mi szükséges a fogalom megállapításához, mert hisz ezek szerint a szegény embert az uszorás börtön nyuzhatja, s rendszeren ezek szorulnak uszorásra is, mert a kinek megterhelhető vagyona van, az ma már nem szorul uszorapénzre, hanem valamely szolid pénzintézethez fordul. Végül megemlítjük, hogy egy a kir. ügyész, mint a vádlók megfélembeték az ítéletet s remélik, hogy a kir. tabla úgy ezen, mint a h.-bőszörmenyi közelebbi és analóg esetben is, nem fogja osztani a debreczeni kir. törvényszék fellegását. — Vádlott védője Dr. K a r d o s Samu a költségeket illetőleg szintén felebbezést nyújtott be.

* Öngyilkosság. E szomorú rovat kezd állandóvá válni városunkban, a mennyiben alig mulik el hét, hogy meg ne követelne a maga szomorú áldozatát. Pénteken délelőtt a nagyerdőn S z a b ó Sándor helybeli 32 éves mézeskalácsos lőtte szíven magát. Tettének oka gyógyíthatlan betegség volt, s már e miatt több ízben követelt el öngyilkossági kísérletet. — Nőt és három gyermeket hagyott maga után.

* A kopogó szellem. Azt hinné az ember, hogy a jó öreg Hatvanival sirba szállott mind az a rejtelmes dolog, mely a vén tudós egyéniségét oly legendászerűvé s debreczeni ember előtt oly félelmetesé tette — Pedig hát még mindig vannak dolgok, melyek v e g t e l e n s é g e t nemely czivis atánkfia végsé elméjével nem képes megérteni. Ilyen rejtélyes boszorkányság kiszemelt martirja jelenleg Diószegi Péter uram, aki a morgó-utczai 621-dik sz. alatt lakik, s aki keservesen panaszkolta el a helybeli rendőrség előtt, hogy ötlet már hetek óta nem hagyja nyugodni egy kopogó szellem, mely mindig az éjjeli órák között kezdi el gonosz munkáját s szüntelenül kopogtatja hol a háza oldalát, hol meg az ablakát. Diószegi Péter uram nem az az ember, aki a maga árnyékától megijed s azert a mult éjélel egyikén meghúzódott a fal mellett egy vasillával, s várta a kopogó szellemet. Elmult az éjfel, az egy, két óra, de a szellem nem jelentkezett; alig hajította fejét azonban álomra, a kopogás ujult erővel megeredt, s mire lakasából kirohant, ismét senkit sem talált. Elunva a dologot, a mult éjfelre már a rendőrség segélyét vette igénybe, azonban... óh csodák-csodája, a kopogó szellem (a ki bizonyára valamely furfangos szomszéd lehet) az elmult egész éjen át nem jelentkezett. A rendőrségnek pedig aligha több dolga nincs, mint hogy ezután is a Diószegi uram kopogó szellemére vadászassék.

* Örvendetes hír a magyar szabók részére. Tudvalevőleg a helybeli magyar szabók folyamodtak először a rendőrséghez, később pedig a tanácshoz az iránt, hogy ne engedjék meg a helybeli zsidárusoknak, hogy új ruhákat árulhassanak; a rendőrség és tanács, miután a zsidárusok új ruhák árúhatására is váltottak ipar engedélyt, a magyar szabók kérelmét nem tartotta teljesíthetőnek. A minisztérium azonban, melyhez az ügy felebbezve lett, egy legközelebb leküldött határozatában kimondta, miszerint a zsidárusoknak ugyan azon helyiségben, melyben üzletüket folytatják, kész új ruhák árúhatása nincs megengedve.

körültreintő óvatossággal mert kocsihoz közelelt.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA

Segesvár és Petőfi.

Írta: Id. Gyalokay Lajos.

(Folyt és vége)

Feladatom czélján, és ezen szerény emléklapok jogos keretén túl terjeszkednem akar: ha további elményeim följegyzésével azoknak türelmet kifárasztanám, kik a történelmünkben oly vezéres jelentőségre jutott erdélyi Waterloo, és a magas röptü géniusz, az ezek titkát merészen ostromló magas Prometheus emleke által felköltött érdekeltsegből, jegyzeteimet becses figyelmökre méltatták.

Csakis röviden annyit kívánok még elmondani, hogy nehéz járattan utakon, többször eltevedve augusztus 2-án este mintegy 11 óra tájban, Koronka felől megerkeztem Maros-Vásárhelyre.

Szép holdvilágos este volt. Rendkívül meglepett, hogy a hol eleven tábori zajt, izgatótt tömegek hullámzó árájt veltem találni, a hosszú szeles utca, néma világatlan hazaközött, mint az ósdiók kihalt városában, néptelenül terült el szemeim előtt.

A kísérteties csöndben csak kocsim zörgése és lovam lépteinek zajta verte föl a házak árván maradt viszhangját.

Csodálni lehetne-e, ha ezen nem várt, megdöbbentő jelenséget tapasztalva, gyanum felebreüt és óvatosságra indítottam?

A kihalt utcán már csaknem végig haladtam anélkül, hogy valakire akadtam volna, a kitől felvilágosítást nyerhetek.

Végre megpillantottunk egy alakot, ki a házak árnyékába lapulva félenken kullogott. Midőn kiáltással megállítottam láthatólag összerézgett, s kéréssem biztatására is, csak

czélt veszték, jó indulatu tanácsadomat vonatkozása ellenére és némileg erőszakot használva magam mellé ültem, s utmutatása mellett a városból szerencsésen kijuthattam.

Nemsokára a hold is letűnt. Teljes sötétségben az ut irányja és topografiai viszonyainak ismerete nélkül, fáradt lovaimmal csak lassu kocogásban hajtottam. Minden elcsúszott és utunknak hallatszós neszre zajra meg az utra is figyelniünk kellett, nehogy eltevedjünk, vagy Don fiával nem ohajtott találkába részseljünk.

Hogy mennyi ideig tartott, végtelennek tetsző eme várdalorusk? megmondani, sem a helyet, a hol Kemény ezredes hátvédét képező csapatát találkoztunk, meghatározni nem tudom, csak arra emlékszem, hogy midőn az ezredest utolérem, s magamat neki a mult napok viszontagságainak elbeszélése után mint régi ismerőst bemutatam, s abbeli fájdalmas érzésemnek, hogy vezéremtől legbüszöbb óhajtatásom, fáradságos törekvésem ellenére elvágattam, kifejezést adék, tőle tudtam meg egész bizonyossággal, miszerint Bem, minden oldalról hirtelen összehuzott haderőjével, az ellenség oszlopai között forceirozott menetben átkísiani, s azoknak háta megett, Szébet megtelepessél elfoglalni szándékozott.

Arra is emlékszem minő visszatetsző sőt megbotránkozást ebresztett nálam, midőn Kemény ezredes, egy csint tevő gyermek gunyos dicsékvésével elbeszélte, hogy mily fortélyos módon csalta meg az őreget, ki Kolozsvárról hozott egész dandárt egy pár száz ember híjával el akarta tőle venni „de en” mondá hamiskás mosolygással — rá szedtem a tatit, s azonkivül a mit nekem hagyni akart, egy zászlóaljat és néhány ágyut elcsiptem tőle.

Igy történt az, hogy Kemény 1600 emberrel és négy ágyuval tért vissza Kolozsvárra. Holott ezen tekintélyes erő jobb szolgálatot

* Emberhalál egy szódavizes üveg szétrobbanása folytán. Egy Wolfsgauber Mária nevű fiatal leány szódavizes üvegeket rakosgatott s e közben az egyik üveg szétrobbant. Az üvegdarabok iszonyu erővel fúródtak a szegény leány fejébe és jarczába, úgy, hogy a leány rövid idő alatt belehalt sérüléseibe.

* A debreczeni tornaegylet két havi szünet után ismét megkezdte működését. Folyó évi szeptembeg 15-kén azaz szombaton d. u. 5 órakor a felsőbb tanulók csoportja, ugyanazon napon d. u. 6 órakor az önálló csoport tartja első óráját. Az önálló csoportba belépni kívánók a torna teremben az említett időben irhatják be nevüket a beiratási könyvbe. A felsőbb tanulók csoportjának egy régi, mint uj tagjai, továbbá az előtornászok és előtornászjelöltek Örvényi Vilmos művezető tanár ural iratják be magukat. A vívásra Jeney Miklós ural történi a beiratás Vívó csak az lehet, ki egyszersmind egyleti tag s tagsági díját befizeti. Az önálló csoport tagjai mint egyleti tagok, 4 frt évi díjat, mint vívók 10 frt díjat fizetnek; így összesen 14 frtot. A felsőbb tanulók csoportjának azon tagjai, kik a gymnasium 7-ik és 8-ik osztályába járnak évi díj 3 frtot, a hitanhallgatók, jogászok, gazdászok, tanítóképezdészek és kereskedelmi akadémia növendékei 4 frtot fizetnek. A tanés gyakorlati órák az önálló csoportnál szerdán, szombaton d. u. 6—7-ig tartanak. A felsőbb tanulók csoportjának tanórái ugyanazon napokon d. u. 5—6-ig. A vívásra névze a jelentkezők az ügyvezetővel együtt állapítják meg a radjuk névze legmegfelelőbb határidőket.

* Jubileum. Eder János derecskei esperes-plébános és czimzetes kanonok e hó 28-án tartja áldozárságának 50 éves jubileumát.

* Színészeti tanoda. Az orsz. m. kir. zene- és színművészeti akadémia színészeti osztályában a beiratkozások f. e. szept. 6-án, csütörtökön, d. u. 3 órakor kezdődnek, s három napon át, minden délután 3—5-ig bezárólag szept. 8-án fejeztetnek be. A jelentkező drámai növendékek fölveteli vizsgálata szept 10-én, hétfőn, d. u. 3 órakor tartatik, ugyan csak az iskola helyiségében, kerepesi ut., nemzeti színház bérháza III. em. — az operai osztályokba jelentkezők pedig szept. 10-én d. e. 10 órakor a nemzeti színház színpadán. A felvételi kellekek: színpadias, csinos alak, tiszta kiejtésű csengő hang, s kifejelett testi alkotás mellett, (melyről a föl. vizsgálaton jelenlévő orvos ad veleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknak, s betöltött 16 év a lányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. Szükséges továbbá annyi műveltség és iskolai képzettségről szóló bizonyítvány, mennyit, a megjelölt korban minden művelt ifjútól megvárhatni. Azok, kik nem szülők, vagy gyámjakk kísérteben jönnek, a szülők, vagy gyámok írásbeli beleegyezését tartoznak magukkal hozni. A jelentkező növendékek csak törvényes családi nevékon irathatják be magukat. Arra pedig előre is figyelmeztet az igazgatóság mindenkit, hogy a beiratási és fölveteli díj 6 frt a beiratásnál azonnal lefizetendő, fölveteli esetén pedig az évi 30 frtnyi tandíj első részlete 10 frt, melynek fizetése alól első éves növendék föl nem mentetik. Végül szükséges megjegyeztünk, hogy az operai szakra oly jelentkezőket veszünk föl, kik a kir. zeneakadémia magánének tanfolyama III-ik osztályának elvégzeztéről bizonyítványt mutatnak fel, vagy a fölveteli vizsgálaton annyi készültsegről tesznek tanúságot, a milyen ezen osztályokat végzett növendékektől megkívánatik, mely esetben magánvizsgálat alapján az orsz. színésziskola

I. operai osztályába fölvehetők. Budapeston, 1888 aug. havában. Tisztelettel Dr. Váradi Antal, az orsz. zene- és színművészeti akadémia színészeti osztályainak titkára.

* Esküvő. Baranyai Lajos püspök laddányi lakos, szürszabó, csütörtökön esküdött örök hűséget Kálmán András helybeli kis-veendőge tartott kedves leányának, Váci Juliskának. — Áldást kívánunk a tiszta szívből kötött boldog frigyre!

* Rómer Flóris felszázados áldozár. Rómer Flóris apátkanonok s kitűnő regésznek áldozárságának ötvenedik évfordulóját szerdán ünnepelte Nagyváradon. Ez alkalommal a jubiléus a székesegyház kápolnájában Zeley kanonok, Cassián Zedlák a kapuczius rend gardianja, valamint a káptalan több tagjának segédlete mellett és számos ismerősének jelenlétében csendes misét tartott. A mise végzetén Nagál J. püspök a káptalan nevében üdvözölt a tudós főpapot, ki meghatva köszönte meg az ovációt. Schlauch Lőrincz püspök levelel üdvözölte a kanonokot. Az ország minden vidékéről nagy számmal érkeznek a szerencse-kívánók az általánosan ismert és szeretett főpaphoz.

* Szűkeklüség. Csakis ennek nevével, hogy a városi tanács azon újabb intézkedését, hogy daczára annak, miszerint a legelőbbsz 4—5 városi fogat hever a város istállóiban, mindazonáltal annak használata a sorompó belül, a városi rendőrkapitányoktól megvonatik a pontos felügyeletet úgy a dajkaszáll adott s a város legkülönbözőbb elhelyeztet gyermekekre névze, mint a város különböző részein történő építkezésekre névze. Hogy ez a nyári meleg, valamint a teli hideg napok mly fázarszó munkába kerül, annak csak rendőrkapitányaink a megmondhatójuk, a kire névze e rendelet nem csak inhumanus, hanem egyuttal lealázó is.

* Zilahai Gyulát, egykor a debreczeni színház kedvelt ifju tagját, mint a kolozsvári „E-k” írja októbertől kezdve a budapesti nemzeti színházhoz szerződötték. Bucsú felépte szerdán volt a budai színpadon.

* Lovaglasi tanfolyam volt a helybeli honvédségnél, a mely épen a napokban ért véget. Be voltak rendezve: K e r n e r Miklós, M i k l ó s Gergely századosok, Márton Imre, Balogh Sándor, Perchy Miklós, Bignio Ben, Eszék Gyula főhadnagyok, Petneczky József, Fekete Károly, Spát Lipót, Grünhut Izidor, Kézsmárky István és Müller Péter Pál hadnagyk. A tanári tisztelet a kitűnő lovas, Csatasz huszárhadnagy teltit s a szép siker, mit Bobor alezredes is elismert, az ő érdeme, persze a tiszturak buzgalmat is beszámítva.

* Telefon-ügy. A nagyváradai telefon-hálózat előfizetőinek névsora sokkal több kereskedőt tüntet fel, mint a debreczeni; s míg Debreczenben nagy pénzintézetek mint a takarékpénztár az alföldi takarékpénztár, sőt a gazgyar is tartózkodnak a belépéstől és kereskedő is nem sok van, — addig Nagyváradon valamennyi pénzintézet és nagyobb iparvállalat jogtanácsosaikkal beleptek a hálózatba; a nagyobb kereskedők közül: Berger Samuel könyvkereskedő, Dossy epeletta keseskedő, Feldheim fűszerkereskedő, Grünberger B. kereskedelmi ügynök, Hügel Otto könyv és papírkereskedő, Janky Antal fűszerkereskedő, Kugler vaskereskedő, Kis Dávid disznó kereskedő, Kuncz József és t.-a vászon és divatrua kereskedő czég, Kurländer és Ullman fűszerkereskedő czég, Kohn Samuel női divatrua üzlete, Löwy József termény üzlete, Loblé

szesz üzlete Müller czuk helyf fuzser kedese, Rosenbergt államvasuti Márton epul papirkereske csön-üzlete, Tóth Jenő zsef szódaviz reskedő, be közjegyző, a ben és külö lunk újabb lakására a előfizetők sz cenzusú s intézmény helyzetük, ajánlatossá hető intézm * A h a Hortobágy ják, a Hortó hiánya miatt e miatt ezeg ok száma, zel napokba hiányt illeti az okozója, zónség gyak a városi tan seget kutak könnyu szer * Vall reczeni hon 11 től egy szerek, szir elmelezeshe biztosítására 5 órakor a tanában le fog tartatni és keresked értesítjük, talmazó hírt a hivatalos reczen, 1888 iparkamarat * Szer ismen este íkemet nagyo lett. A vara udvarról úgorsaságra és a közvet vasut a más el. Valóban közvetlenül kúl, hogy e nem jön-e * Hym fuzserke esk seget a r. k. bel papir nár ilona k követte az tartó boldo * Sok hon, hogy e masiele. Es ingben, gat hogy keres egy nap al kopogott vében kérv szeretetből hogy most

Saját tek a mag gyáva gun irattal sira A c győzeleim tartottak, a megsíratk tettek. Akko várakozva bezte azt a keserü tap meg hiteu szarnyait, milyennek gyolajában kozom, se kík az emt evangélium dötünk, e maradtunk. Hisze egyeneiben legyen az, mi volt: o tudomány meggyőző dely és on tettek, v nap imáda másik nap üldözött e delmesked De u — mint J aludott, s kiknek örö tamadott, nyei, bölcs sé teszi!

szesz üzlete, Laszky Armin könyvnyomdája, Müller cukrászdája, Müller S. sütője, Mi helyi fűszerkereskedése, Roth termény kereskedése, Ros Ignác építész kereskedése, Rosenbergr Mór szállítóüzlete, Steiner Albert államvasúti városi menetjegyjárodája, Stern Márton építész kereskedése, Sonentfeld Adolf papírkereskedése, Schwarcz és Brody szakkölcsön-üzlete, Sonentfeld Gyula divatárú üzlete, Tóth Jenő építész és tűzifa raktára, Váli József szódavizgyáros, Weisz Bernáth fűszerkereskedő, bent vannak a hálózatban mindkét közeggyőző, az orvosok és ügyvédek közül többen és különösen sok magán őr ház. — Nálunk utjabban Dr. Burger Péter vezettette be lakására a telefont s így a helybeli telefonra előfizetők száma 67-re emelkedett. Ajánljuk e czelszerű s számos előnyt és kényelmet nyújtó intézményt utoljag azok figyelmébe, kiknek helyzetük, állásuk és összeköttetéseik egyaránt ajánlatossá teszik ez aránylag olcsónak nevezhető intézmény létesítését.

* A hortobágyi legelő pusztulása. Mint a Hortobágyról hazakerkezett gazdák panaszolták, a Hortobágy a legelő és különösen a víz hiánya miatt, valóságos Szaharává változott, s e miatt ezernél többre megy azon lábas jászok száma, melyek a legelőről a közel napokban haza hajtottak. — A mi a víz hiányt illeti, annak leginkább azon körülmény az okozója, hogy, dacára a városi gazda közönség gyakran hangoztatott jogos panaszaának, a városi tanács még mindig nem látta szükségét kutatásának, mi által e mizériákon könnyű szerrel lehetne segíteni.

* Vallalkozók ügyelmébe. A m. kir. debreczeni honvéd csapatok részére 1888 szept. 11 től egy évre terjedő időre szükséges élelmi szerek, zsiradékok, fűszerárúk és egyéb az elemezéshez szükséges czikkék szállításának biztosítására f. évi augusztus hó 27-én d. u. 5 órakor a nagypéterfia-utcai honvéd lak-tanyában levő élelmezési kasszáryában árjeltes fog tartatni, melyre a vállalkozni akaró iparos és kereskedő közönséget azon megjegyzéssel értesítjük, hogy a közelebbi feltételeket tartalmazó hirdetémények a kamara hivatalában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1888. aug. 15. A kereskedelmi és iparkamara.

* Szerencse a szerencsétlenségben. Pénteken este kevésben mult, hogy a helyi vasut ismét nagyobb szerencsétlenség okozója nem lett. A várud-utcai Veisz Mózes-féle ház udvaráról ugyanis szigoru büntetésre méltó gyorsasággal vágatott ki két paraszt szekér, és a közvetlenül a ház előtt elrobogó helyi vasut a második szekérnek a hátulját csapta el. Valóban büntetést érdemelnek azok, a kik közvetlenül a vasuti vonalra hajtanak, a nélkül, hogy előzőleg szettekinthetnék: vajjon nem jön-e vonat?

* Hymen. Klein Adolf hatvanöt éves fűszerkereskedő ma d. u. esküdtött örök házasságot a r. k templomban Svarcz Máté helybeli papírkereskedő fogadott leányának Bodnár Lina kisasszonynak. Az esküvőt lakoma követte az „Arany Bika” éttermében. Sirig tartó boldogság kísérje az ifju pár frigyét.

* Sokan vannak. Azt mondták neki, ott-hon, hogy itt nem kap többet enni. Menjen másfelé. És Guba György, a 13 éves fiú, egy ingben, gatyában kifordult a szülei házból, hogy kereset után lásson. Eljött Debreczenig egy nap alatt s az alkonyi leszállással bekapogott egy polgár házához, az isten nevében kérve éjjeli szállást. Kapott a vendégszeretettől bőven s még egy meg is szerették, hogy most is ott akarják tartani. De előbb

bejelentették a rendőrségnek a dolgot, a hová fölvittek a fut is. Miért jöttél el hazulról, fu? kérdezi a kapitány. A gyerek öregek arczán fájó mosoly szalad végig: „Több a száj otthon, mint a falat, ténsumam!”

* Honvéd társulati köszöntő német nyelven. A mai honvédtisztis diszebeden, melyről föbbebb történet emlités, azon furcsaság esett meg, hogy V e d ő J e u ő honvéd őrnagy ur a hivatalos felköszöntőt, német nyelven tartotta meg, holott az egyes tisztikarban, mely 76 tagból állott, csak kettő nem értette a magyar nyelvet. Ez ügyre még visszatérünk.

* Értesítés. A debreczeni ev. ref. főiskolában azon gymnásiumi növendékek részére, kikről szüleik úgy óhajtanak rendelkezni, hogy azok a tápintézetben élkezzenek, de a városon lakjanak, — megkeresés esetén — gondoskodni fog lakásról a tápintézeti bizottság oly módon, hogy a kisebbek kettesével vagy hárommal egy nevelő felügyelete alatt helyeztessenek el. Felhivatnak azon lakástulajdonosok, kik a fentebbi czelra alkalmas szobákat méltányos feltételek mellett felajánlani hajlandók, hogy ide vonatkozó ajánlatukkal a főiskolai „háznagy” hivatalhoz fordulni sziveskedjenek. — A főiskolai tápintézeti bizottság elnöksége.

* Ingatlanok forgalma. A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál folyó évi augusztus hó 11—18 ig. Kovács Mária, Tóth Gyuláné veszi férje, Tóth Gyula házat ondódi és ujosztásu szántóföldjével ajándékozás czimén 20,000 frt értékben. — Nagy Mihály és neje Vezendy Zsuzsanna veszik Vezendi József ujosztásu szántóföldjét 300 frtért. — Tolvaj Ferenc és neje Kovács Julianna veszik Tolvaj Sándor és Gabor paczi 2 boglyás kaszálójuk 2/3 részét 200 frtért. — Ormós István és neje, Bakos Zsuzsanna veszik öz. Szilágyi Gáborné és társai házat ondódi földjével 2300 frtért. — Orbán János és neje, Borbély Zsófia veszik Pipó Ferenc és neje Vetyes Julianna ujosztásu szántóföldjét 480 frtért. — Csóka Sámuel és neje Szöllösy Róza veszik Kiss Sándor boldogfalvai szőlőjét 1700 frtért. — Nagy Mihály és neje, Molnár Eszter veszik Nagy Mihály és társa házasaltelkét 1000 frtért. — Sipos Imre és neje, Gyöngyössi Julianna veszik Szűcs Lajos és neje, Kozma Julianna házat 645 frtért. — Kozma Ferenc és neje, Márton Sára veszik Szűcs Lajos és neje, Kozma Julianna ondódi szántóföldjét 705 frtért. — Vida István és neje Pólyi Erzsébet, veszik Nagy Sándor házat 900 frtért. Konkoly János és neje Szentessy Mária veszik Géder Sándor és neje Nagy Eszter ujosztásu szántóföldjét 70 frt 60 krért, Szabó János és neje Borász Zsuzsanna veszik Major István és neje Szemere Julianna ondódi földjét 580 frtért. Farkas Mihály és neje Nagy Sára veszik öz. Pető Gáborné Nagy Eszter kontóskerti szőlőjét 350 frtért.

* Arucikkék megnevezése. A Nagy-Boldogasszony napi országos vásár alkalmával a következő árak voltak irányadók: Egy pár hizott ökr 200—300, egy pár hizott tehén 120—160. Egy drb jó igas lo 100—150, egy drb hizott sertés 84 kiló szalonna 55—60. Egy pár 1/2 éves sovány süldő 25—30, egy pár 1 éves sovány sertés 45—50, egy pár 2 éves sovány sertés 65—70, egy pár anyabirka 7—12.50, egy pár magyarjuh 8—12.50, egy pár ökr bőr 25—26, egy pár tehén bőr 17—19, egy pár lo bőr 7—8, egy pár juh bőr 1.40—2, egy pár birka barány bőr 30—60, egy pár magyar barány bőr 2 — egy drb ölni való veres borjú 5—14, egy drb nyársra való malacz 3—4, 100 drb nyulbőr 15—16, 100 drb ökrszarv 30—35, 100 kiló szaruhegy 36, 100 kiló szalonna sós 58—60, haj 52—56, nyers fagygy 20, kender kifésült 42—44, kender fésületlen 27—32, csepe 18—22, fosztatlan uj toll 210—220, fosztatlan ócska toll 100—110, pelyhely uj 310—325, pelyhely ócska 215—220, magyar gyapju mosott 64.50—66.50, magyar gyapju mosatlan 47—50, lószőr hosszú 140—150, lószőr kurta 90—95, szappan 21—22. Egy kiló szalonna zsír 68, 1 liter szilva pálinka 672, szilva pálinka uj 60, elet pálinka 36, 30°-u szesz 44. Egy hectoliter hegyi bor 6—16—24, egy hectol. hegyi bor uj 11—13. frt.

* A m-szigeti színhazi botrány. Emilitették már, hogy Maramaros-Szigeten mily nagy visszataszást szült a szintarsulat prima donájának, Margó Czéliának eljárása, a ki „Boccaccio”-ban, mivel a szinlapon Kopácsy Julia első föllepése külön volt jelezve, nem akart játszani. A város fiatalága megsértett Kopácsy Juliát, midőn másnap „A szép Galathea”-ban föllepett, leikes óvációban részitette. Rózsza szintű seleymentartóba foglalt csokorral lepte meg, melynek széles szalagján e felirat volt: „A szép Galatheának elégtételül a szigeti fiatalág” felirattal.

* A jó és rossz szív vizsgálója. O dr y Lehel, az operaház tagja, e czimen sz István napján a város ligetben fényes látványosságot rendez, melynek szcenariumat csinos nyomtatott füzetben beküldte hozzánk. E mű a szinpadokkal szemben kezirat gyanánt tekintendő; az előadási jog szerző tulajdona.

* Kejvonat. A szentistvánnapi kejvonattal holnap delben es este is lehet 50%, arleengedéssel Budapestre utazni. Indulás mindenkor a rendes időben.

Egy történet. Gyönyörű egy teremtes volt. Jóságú, szelid kis leánya, ki szegény anyját nagyon szerette, s minden egyes krajczárját oda adta, hogy enyhítsen anyja szomorú sorsán.

A kis falu melyben laktak, nem tudott neki s anyjának kenyérre valót adni.

Sokat hallott a városi életről, mennyien tudnak ott megélni, mily szép, mily könnyű ott élni keresni.

Felkerekedett egy szép reggelen. — egy pár megtakarított krajczárja volt, — avval bejött a városba.

Szive szorongott az uj, eddig előtte ismeretlen világ láttára, feje szédült az emberek sokasága között jártában. Hisz vásárkor sem voltak náluk annyian, szeremei kápráztak a pompától. fénytől, a mit itt látott. Csinos ruházata emelte szépségét. Nézték is utána a város fiataljai, s egy egy megjegyzésük pirt öntött a kis leány arczára.

Találkozott egy őr ház, a hová felfogadták játszó társnak a kis leánykák mellé, úgy egymáshoz illettek, s rövid időn barátságban állott a porleány az őr gyermekekkel. Szelid lelkülete megnyerte őrui természetét. Jószívusági gyermeki szeretete bámulatba ejtették, különösen mikor a pénzt kezébe adták sirva vallotta be, hogy nem tudja, hogy küldje el anyjának azt a négy forintot, s nem csillapodott addig, míg a postán feltette, — a czimet uralta irta.

Hogy reszketett keze, mikor letette az asztalra az utalványt s a pénzt. Ezt az ő anyja kapja meg, tőle szeretett leánykájától. Az alig tizenhárom éves kicsike, segiti beteg anyját!

E tette mindenkit a ki ismerte, könynyekre indított, gazdái sokkal inkább becsülték ezental, s a hó vége ők maguk küldték el a pénzt anyjának egy pár forintot mindig hozzáátéve.

Két évig a gyermekek között, gyermeki ártatlanságban, hozzá szokott a városi élethez; de urát más városba helyezték át esse innet; ő nem ment velük, pedig nagyon hívták, nem akart anyjától nagyon messzire távozni, hiszen már két éve nem látta.

Itt maradt, más helyre szegődött. Itt több fizetést kapott, többet küldött anyjának, azt is irta leveleiben, — már irtu tudott, — hogy nemokára elmegy meglátni a jó anyát, csak legyen nyugodt.

Az armány az ő ártatlanságát sem kiemelte, a sátán lábál tiporta szent érzelmét. Egy őrfit volt a családban, ki szép szavakkal mérget kevert szivébe. Ellentállt a szabításnak, de az armány utóljára is győzött.

E percztől kezdve az őrfi játékszerre volt, nem mert vele ellenkezni, vakon engedelmessékedett a kéjnek.

Szivében érezte mélyen bukását, de anánl melyebben titkolta; — restate, a világot félt!

Az őrfi nemsokára elutazott tanulni Pestre, vele hidegen szorított kezét s ott hagyta. — Egy gyenge pillanatban bevallotta urnőjének, a közte és az őrfi között létezett viszonyt s az urnő — elkérgette; hogy mer egy cseled ilyeneket az ő kedves fiáról mondani? — S mi köze neki ahoz, mit csináltak?

Elment tőlük; — szegyeit a városban járkálni, úgy vette észre, hogy mindenki utána néz, mindenki szépnék találja — s mentől tovább ment, annál jobban fájtak neki a megjegyzések, miket ő jól hallott, de tette magát, hogy nem érti. — Sok ideig hely nekül maradt, — közeledett az idő, hogy anyjának küldjön pénzt — s a pénz nem volt meg.

Hányszor ment el sötét estén a víz partjára, hogy beleölje magát — és soha sem tette, mindig hallott egy titkos hangot, mely nevet szólitja: „Flórikám — térj vissza” — és mindig visszatért, hisz neki anyja van, kit segítenie kell, mert segédelmén kívül éhen pusztul el nagy betegen; a világ ugy sem törődik anyjával, tudja ő jól, meg mióta ott hon volt.

Az a ruha, mit eddig viselt, kezdett nem tetszeni neki, senki sem járt ily ruhában, minek lenne ő az egyedüli, hisz oly feltűnő ruhában. Találkozott, a ki divatos ruhát vett, lakást adott neki, pénzt adott, még pedig sok pénz, fényes szobákat s ezért neki csak szeretnie kellett azt az urat, mást nem kívántak tőle semmit.

Megadással viselte sorsát. Az örvény mely volt — menekülni már késő volt. És mégis menekült; sok pénzt összeszedett, el küldte mind edesanyjának, eljén belőle, a mig elni fog, ne szenvedjen szükseget. Ő nagy beteg, nem hiszi, hogy tovább élne egy pár napnál, s ha meg fog halni: „anyám, szeretlek!” lesz utolsó szava, s a levelé elment.

Ő csak menekülni akart, bármily áron, minek is élne tovább a bűnbán, a szegyenben... s egy golyó véget vetett életének. Másnap csendes menetben vitték ki az örökévalóság, a egy zughan gödröt ástak, s óhaja szerint falusi öltöyében tették a sírba.

Senki sem ment őt elkísérni, ki is ment volna? Adam.

Közgazdaság. A budapesti gabonátörsdőröl. (Aug 17).

Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv élénk volt az arbitrage részt vett a vásárlásokban s mintegy 18,000 mm. kelt el s, legkitűnőbb minőségeknél 10 krral magasabb áranok. Tengeri 5—10 krral csökkent. Más magvak gyöngő forgalom mellett változatlanok.

Elkelt Buza (régí) tiszavideki: 1400 mm. 81 k. 7 frt 70 kr, 400 mm. 81 k. 7 frt 65 kr, 300 mm. 81 k. 7 frt 60 kr, 100 mm. 80 k. 7 frt 60 krjával időre.

Marosi: 600 mm. 79.5 k. 7 frt 47 1/2 kr, időre.

Pestvidéki: 1600 mm. 76 k. 7 frt 45 krjával időre.

Uj buza: tiszav.: 900 mm. 81.5 k. 7 frt 60 kr, 1300 mm. 81 k. 7 frt 60 kr, 200 mm. 81 k. 7 frt 50 kr, 1500 mm. 80.5 k. 7 frt 60 kr, 600 mm. 80 k. 7 frt 55 kr, 400 mm. 79.8 k. 7 frt 55 kr, 200 mm. 79 k. 7 frt 45 krjával időre.

Pestv.: 200 mm. 80.2 k. 7 frt 55 kr, 300 mm. 80 k. 7 frt 50 kr, 300 mm. 79.8 k. 8 frt 40 krjával időre.

Fehérvári: 200 mm. 79.5 k. 7 frt 45 krjával időre.

Bácskai: 600 mm. 80 k. 7 frt 50 kr, 100 mm. 79 k. 7 frt 55 kr, időre.

A határidőzlet szilárd irányzattal nyílt meg; későbbem azonban elanyhult. Nagyon éleik forgalom mellett a jegyzések a következők:

Buza szept.—okt. re 7.67—7.70—7.63, márcz.—áprilisra 1889. 8.27—8.30—8.22, tengeri aug. ra 6.10—7.12, máj.—jun. ra 1889. 5.25—5.22, káposztarepce aug.—szept. re 14.

A déli tőzsde zárlatai pedig:

Buza szept.—okt. re 7.65 pénz. 7.66 áru; buza márcz.—áprilisra 1889. 8.24 pénz. 8.26 áru; tengeri aug. ra 6.12 pénz. 6.14 áru; tengeri máj.—jun. ra 1889. 5.21 pénz. 5.23 áru; zab márcz.—áprilisra 1889. 5.60 pénz. 5.61 áru; káposztarepce aug.—szept. re 14.—pénz. 14.25 áru.

Számrejtvény.

- Közi: Németh Károly. 6 5 1 A vadász gyakran tesz ilyet. 4 3 2 Ennek segélyével lehet. 3 4 Fa hasgatásnál használják. 6 3 4 Ezt teien a jegen vágják. 4 3 1 2 Jó neven vesszük mindnyájan. 4 5 10 3 6 7 Szükségünk van rá a bálban. 10 5 9 1 Erdélyben egy csinos város. 12 9 Gyakran tesz így a csaplóros. 8 3 Gyakran szólunk így egymásnak. 8 9 10 Libának mély gödröt ásnak. 1 9 4 Föld, melyen délibáb játszik. 1 2 9 10 Ki ezt teszi, az haragszik. 8 5 6 7 Vándor örül, hogyha kaphat. 1 2 3 6 Szentünkbe könnyen port csaphat. 9 2 3 Így szóunk hirtelenében. 3 6 9 Pap volt illés idejében. 1 2 3 4 Sok pénzt kap itt a mészáros. 1—10 Hires börtormelő város.

(Megfejték neveit közöljük s közzük aug. 25-én érdekes olvasmányt sorolunk ki.)

Múltkori számrejtvényünk helyes megfejtését (Török-Szent-Miklós) beküldték: Windt Irma, Varga Imre, Rott János, Nagy Erzsike, Szántó Károly (vesszes), Németh Károly, Nagy Juliska, Flezsár Erzsébet.

SZERKESZTŐI POSTA.

a—d Mi sem adhatunk más tanácsot, mint a mit ön mond egyik sorában, mikor zengi: „Földhöz vágom bus keserem tolmácsát.” Bizony jól teszi!

Felelős szerkesztő Gáspár Imre. Kiadó Kutasi Imre.

Farbig, schwarz und weiss Seiden-

Dröire bon 95 fr. bis fl. 7.60 per Meter (antique und frangais) berendet roben- und stüchweife jollfrei das Fabrik-Depot & Henneberg (F. f. Hoflieferant), Zürich. Muster umgeben. Briefe 10 fr. Porto. 8.

HIRDETÉS.

A néhai Marialaky Imre kiskoru gyermekei tulajdonát képeső majorsági föld f. évi okt. hó 1-től számított egy — esetleg több évre haszonbérbe adandó lévén, a bérleni szándékukról felhivatnak, hogy f. augusztus hó 27-én d. u. 3 órakor a városházánál az árvaszéki jegyzői szobában megtartandó árverésen 25 frt bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg.

Bővebb felvilágosítást ad Takács Ferenc ügyvéd.

Tőke nélkül

biztos keresetet

mind oly megbízható egyéneknek rangkülönbség nélkül, kik törvényileg kiállított osztrák és magyar sorsjegyek részletveinek való eladásával foglalkozni akarnak. Ajánlatok intézendők a Magyar általános takarékpénztár részvény-társaság sorsjegyesztályához Budapestben (befizetett részvény-tőke 1 millió forint), mire azonnal a prospectusok küldetnek.

HIRSCH IGNÁCZ és FIA Budapest

királyi szabadalmazott

vízmentes takaróponyva gyára

ajánlja legjobbaknak elismert mindennemű

vízmentes áru ponyva-gyártmányait

a szabadban levő árak betakarására a t. forgalmi intézeteknek, gazdáknak, szállítóknak és hajótulajdonosoknak továbbá VASZONPONYVÁK duplaszálú fonalvaszonból gabonahordásra, legjobb minőségű GABONASZAKOK legelősebb gyári árak mellett.

Arjegyzékek bérmentve. — Telefon összeköttetés.

Iroda és raktár: VII. ker., király-utca 11. szám. — Gyár: VII. ker., Rottenbiller-utca 33. szám.

Szent-Királyi és Kalenda Debreczen.

Padlózatok számára:

Keil Alajos

Padlózat-fénymázát

Bécsből

mint legkitünőbb mázó-l-szert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó, szép, fényes és tartós. — 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis " " " " 68 "

Keil Alajos Bécsből,

Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szert kemény padló számára, —

Egy köcsög ára 60 kr.

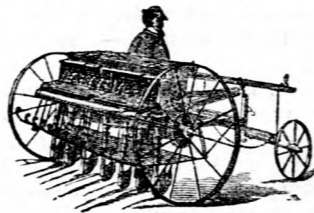
legmelegebben ajánlja

Szent-Királyi és Kalenda, DEBRECZENBEN, a városháza épületében.

Megrendelések olyan helyekről, hol raktárak nincsenek, Alois Keil, Wien IV. Resselgasse 5. gyári raktárában intézendők. Egy 5 kilós csomag ára 6 frt o. é.

TELEFON-ÖSSZEKÖTTETÉS.

Van szerencsénk a tisztelt gazdaközönség szives tudomására hozni, hogy a

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

angol gépgyáros cég

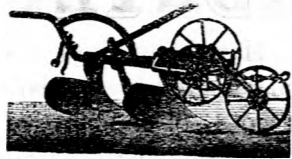
ügynökségét és bizományi raktárát

Debreczen és vidékére nézve átvettük, mely körülménynél fogva a fentirt cég minden gyártmányát ép oly jutányosan szállíthatjuk, mint maga a gyár.

A tisztelt vevőközönség kényelmére tisztelettel a

telefon-hálózat

is összeköttetésbe hoztuk és így Debreczen város bármely telefonállomásról lehet velünk mindenkor beszélni.

Teljes tisztelettel

BAUER és TÁRSA,

gazdasági gépcsernoka és gépműhelye DEBRECZENBEN.

Raktár, iroda és műhely: N.-Péterfia utca, 853. sz. a. helyi vasút megálló helye.

Mindennemű

Semmi mellék segédszer.

A pénzt azonnal visszaadom azon tüdőbetegnek, aki a világhírű maláta-por használata által biztos segélyt nem talált. Köhögés, köhögési inger, tüdő és légzőszerv katarrus egy pár napi használat után megszűnik. Ezek találtak ily módon segélyt, kiknek elismerése hatóságilag igazolva van. Utasítás ingyen. Egy fél font doboz ára 4 márka, csomagolással együtt. Orvosi részről ajánlva.

Zenkner Albert,

a saját nevével elnevezett maláta-por feltalálója. Berlin, Neunynstrasse 28.

száj- és fogbajokat

kezel, valamint

odvas fogakat

és

fogtőveket

(tájdalom nélkül érzéketlenítés által)

távolít el,

fogakat töm és műfog betéteket eszközöl

Dr. TIHANYI SAMUEL

rendelő óráiban (reg. 8—9 ig, d. u. 2—4 ig.

Debreczen, 1888. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

HUNGARIA-ház lakbérletei.

A debreczeni takarékpénztár Hungaria név alatt ismert piac-utca 1898. szám alatti ujonan épült bérházában, minden újabbkori kényelemmel és vízvezetékekkel — jó ivóvízzel — díszesen berendezett 14 rendbeli lakrészt, folyó évi augusztus 1-től fogva kiadó.

A lakrészek megtekinthetők az ott lakó házmester közbejöttével; a bérleti árak pedig a pénztár helyiségében.

Legfinomabb kellemes zamatu valódi

Portoricó kávét

5 kilós csomagokban 9 frt 40 krért

ajánl

Geréby Fülöp

Debreczenben.

Legfelsőbb helyről engedélyezett Kereskedelmi szakiskola

Bécsben, 1. Wolf-utca 19.

Igazgató: Porges Károly. XXIV-ik évfolyam.

Ezen magán-tanintézet az 1873 febr. 27-iki törvényen alapul, s teljes kiképzést nyújt azon fiatal embereknek, kik a kereskedői pályán szánják magukat, s a feladatot 23 évi fennállása alatt mindig betöltötte.

Az oktatás két egyéves és feléves tanfolyamra terjed ki.

a) A kereskedelmi szakiskola.

Tanítási idő 2 iskolai év.

Tantárgyak: A kereskedelmi számítások könyvvezetése, — a kereskedelmi levelezés, kereskedelmi és váltó-jog, a német, francia, angol és olasznyelv, az áruismeret, földrajz, történelem, nemzetgazdaságtan, szép- és gyorsírás.

b) A különleges kereskedelmi szaktanfolyam

Tanítási idő egy iskolai év.

Tantárgyak: könyvvezetés, kereskedelmi számvitel, levelezés, kereskedelmi és váltó-jog.

c) Az elkülönített osztály

hat hónapig egy évi tartással.

Tantárgyak: könyvvezetés, kereskedelmi számvitel, kereskedelmi levelezés, kereskedelmi és váltó-jog.

d) Vasuti és tavidai szaktanfolyam

Tanítási idő öt hónap.

Ismeretesek és évkönyvek ingyen küldetnek.

Tantárgyak: a kereskedelmi forgalom és távvidai szaktudományok.

e) Különleges bank-szakosztály.

Előkészítés a bank-kezelésre. Tanítási idő 10 hónap.

f) Különleges szakosztály a gyári foglalkozásokra.

Tanítási idő öt hónap.

g) Különleges szakosztály nők és lányok részére

Tanítási idő 10 hónap. Tantárgyak: könyvvezetés, kereskedelmi számvitel, levelezés, kereskedelmi és váltó-jog.

h) Esti tanfolyam.

Tanítási idő öt hónap. Tantárgyak: Könyvvezetés, levelezés, kereskedelmi és váltó ismeretek.

i) Különleges tanfolyam a vasuti szállítási díjakra.

Tanítási idő öt hónap.

k) Nyugdíjintezmény

az intézet növendékei részére.

Csoda-balzsama.

Királyi józsel egyedüli valódi angol

A legfrébb, leghasznosabb és leghíresebb csoda-balzsam. A legfrébb, leghasznosabb és leghíresebb csoda-balzsam. A legfrébb, leghasznosabb és leghíresebb csoda-balzsam. A legfrébb, leghasznosabb és leghíresebb csoda-balzsam.

A legfrébb, leghasznosabb és leghíresebb csoda-balzsam. A legfrébb, leghasznosabb és leghíresebb csoda-balzsam. A legfrébb, leghasznosabb és leghíresebb csoda-balzsam.

Helyben és... Egyes... A lap... 1888.

Külföld... KUTASI IMRE

Tünt... Kato

(r. o... tént, hogy... cs. és kir... szintén a... kara, bu... Arany B... polgári és... kedvelt és... Wense tá... vicz váro... megjelent... lakó tisz... radon lak... nyu tisz... megérdem... szer együ... férfiaval... mán ur, a... radon lak... huszár-ká... A mi... nok szoká... mondták... tiszturak... mig a ma... sainknak... tisztelő ny... kiáltással... letőknek.

Mily o... a közös ha... főtitkjaire... nézve, ha... fiait, a m... csupán Ho... lik Magyar... Az É... jobb szánd... félreértette... seny-vihara... je u-kiáltá... mecsidens i... denki saju... azért nem... mert tapin... sel annak... A lak... (hogy, hogy... assal a nót... nem ok né... nyomtatás... nek hangos... bírágolá... lyet ma m... ség feljutt... jökedvü en... tak — k... oly egyéne... tudnak má... Mért... az ember... megszűntek... nek lenni... lauban va... ott fekszen... alatt.

Tapin... juk — ele... A pillanat... megszűnése... is, melyne... gattak és... a szenved... jutna eszt... király azt... fel új in... ban érint... melynek k... mindarra... legkegyele... gunk érde... Nincs... sereg tün... Rátow, Me... és Jansky... nak, hisz